

הפללת לקוחות הזנות בישראל

מטעם: המטה למאבק בסחר בנשים, 2008 www.tfht.org

רקע:

"...צריכת מין וניהול בתי בושת מעודדים הצמיחה בעבדות המודרנית על ידי מתן מסווה מאחוריו סוחרי נשים מנצלים קורבנותיהם. מקום שבו הזנות מקובלת, יש יותר ביקוש לקורבנות הסחר בנשים וכמעט תמיד יש עלייה במספר הנשים וילדים הנסחרים לתעשיית העבדות המינית..."¹
(אתר מחלקת המדינה האמריקאית)

המסמך שלפניכם מציג נתונים בנוגע לתופעת הזנות בארץ ובעולם, במטרה להביא לעיצוב מדיניות המפלילה את לקוחות הזנות, עקב הצלחת גישה זו בעולם.

בניגוד לגישה שהייתה רווחת בעבר, לפיה הזנות הינה פעילות חופשית הנעשית מתוך רצון ומבחירה, הולכת וקונה לה אחיזה **הגישה לפיה יש לצמצם את הביקוש לשירותי מין**, ולהגן בכך על הנשים וקטינים בזנות, שהינם קורבנות התופעה.

בקרב כל הגורמים המקצועיים והמחקריים ברחבי העולם כיום, מקובלת הגישה כי הלקוחות הינם צלע חשובה ביותר בהתמודדות עם תופעת הזנות ותופעת הסחר בנשים. לפי גישה זו יש לפעול מול הלקוחות: בחינוך, בשינוי תרבותי, בענישה ובהרתעה. פעילויות אלו המפחיתות את הביקוש לשירותי מין מביאות לצמצום תעשיית המין. צמצום זה הינו אינטרס מובהק של המדינה הניזוקה קשות מן התופעה, הן מבחינה ערכית והן מבחינה כלכלית.

¹ <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/82809.htm>

נתונים בסיסיים אודות תעשיית המין בישראל

- כמה כסף מגלגלת התעשייה?
תעשיית הזנות לבדה (ללא פורנוגרפיה, חשפנות וכו') מגלגלת **לפחות 2.4 מיליארד ₪** בשנה בישראל!²
- כמה בתי בושת יש?
לפי הערכת המשטרה, ישנן כיום **בין 250 ל-400 דירות דיסקרטיות באזור תל-אביב בלבד** והן ממשיכות להיפתח באופן קבוע.³
- כמה קורבנות יש?
מוערך כי בישראל ישנן **כ-10 אלף קורבנות בזנות**.⁴ **למעלה מאלף** מתוכם הם **בני נוער**.⁵ **כ-25%** מתוכם הם **נערים וגברים**.⁶
- אחוז נשים המסורסרות ואחוז הנסחרות?
נציגי הרשויות גורסים כי ככלל, **מאחורי כל אישה בזנות בישראל יש סרסור**.⁷ מחקרים בעולם ובישראל מראים כי **קרוב ל-100%** מהנשים **בזנות נשלטות על ידי סרסורים**.⁸ מוערך כי **84%** מהנשים בזנות בישראל הן **קורבנות סחר בנשים**.⁹
- גיל ממוצע לכניסה לזנות: נציגי הרשויות מוסרים כי **רוב הנשים בזנות בישראל נכנסות כקטינות**.¹⁰ מחקרים בעולם מראים כי **הגיל הממוצע לכניסה לזנות בעולם הינו 14 שנה**.¹¹
- מעשי אלימות: מחקרים בעולם מראים כי **82%** מהנשים ונערות בזנות **נתקפות פיזית**, **55%** מהתקיפות ע"י הלקוחות.¹² נשים ונערות בזנות **נאנסות** אונס אלים ובכפייה **בשיעור של פי 200 ויותר מהאוכלוסייה הכללית**.¹³

² ההערכה מבוססת על נתונים של המשטרה ושל ארגונים וולונטאריים כדלקמן: (1) לקוח בתעשיית המין משלם על כל ביקור 200 ₪ (דברי פקד רענן כספי - קצין מדור חקירות, משטרת ישראל בשיבת הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת מיום 21.6.2006) (2) בישראל מתקיימים לפחות מיליון ביקורים בתי בושת כל חודש (לבנקרון ודהאן, "אשה עוברת לסוחר: סחר נשים בישראל" 2003, מוקד סיוע לעובדים זרים, "אשה לאשה" - מרכז פמיניסטי חיפה, ומרכז אדוה 2003):
200 ₪ * 1,000,000 ביקורים בחודש = 200,000,000 ₪ כל חודש * 12 חודשים בשנה = 2,400,000,000 ₪.

³ מפי נציג משטרה ממחלק מוסר במחוז ת"א הגורס כי למשטרה ישנו מודיעין מדויק על מקום המצאן של הדירות אשר משמשות כבתי בושת (שיחה בין עם נעה ימין מתנדבת המטה למאבק בסחר בנשים ביום 28.1.08).

⁴ דברי עידית שמש-הראל, דוברת מכון תודעה לחקר הזנות, ישיבת הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת מיום 21.6.2006.

⁵ מתוך הדו"ח השנתי של על"ם שנת 2006 עמוד 28.

⁶ דברי ציפי נחשון-גליק, מפקחת ארצית לטיפול באלימות במשפחה, משרד הרווחה, ישיבת הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת מיום 21.6.2006.

⁷ "מאחורי כל זונה יש סרסור, ובשבילו היא עסק כלכלי, והוא לא יותר עליה" (דברי ציפי נחשון גליק - מפקחת ארצית לטיפול באלימות במשפחה, משרד הרווחה - ישיבת ועדה לקידום מעמד האישה מיום 21.6.06 עמוד 4).

⁸ Melissa Farley, Prostitution Fact Sheet בתוך Evelina Giobbe, 1987, WHISPER Oral History Project, Minneapolis, Minnesota

⁹ 2000, <http://www.prostitutionresearch.com/factsheet.html> לפיו 90% מנשים בזנות נשלטות על ידי סרסורים.

¹⁰ מתוך פרויקט מיפוי של המטה למאבק בסחר בנשים: מתוך 236 נשים בזנות שאותרו, 198 היו מארצות זרות כאשר רק 38 היו ישראליות.

¹¹ דברי ענת גור, אחראית ארצית לשיקום אסירות ברשות לשיקום האסיר, ישיבת ועדה לקידום מעמד האישה מיום 1.1.07 עמוד 8.

¹² Silbert, M., & Pines, A., "Entrance Into Prostitution," 13 Youth and Society, 1982

¹³ Farley, M. and Barkan, H. (1998) 'Prostitution, Violence, and Post-Traumatic Stress Disorder' Women and Health 27(3): 33-48
בתוך אמאילה קאופמן, "מהי הזנות-תוכנה לתוך קהילת הנשים בזנות", דו"ח מכון תודעה, 2005, בעמ' 3.
Hunter, S.K. (1994) 'Prostitution is Cruelty and Abuse to Women and Children', Michigan Journal of Gender and Law 1: 114, בתוך אמאילה קאופמן, "מהי הזנות-תוכנה לתוך קהילת הנשים בזנות", דו"ח מכון תודעה, 2005, בעמ' 4.

ביקוש הוא הגורם בלעדיו אין...

- מוערך כי אישה בבית בושת מקבלת בממוצע **10 לקוחות** ביום¹⁴.
- מוערך כי בישראל **גברים מבצעים** לפחות מיליון ביקורים בבתי בושת כל חודש. קרי **12 מיליון ביקורים כל שנה**¹⁵!
- בישראל גברים **מכל שכבות האוכלוסייה** מגיעים לבתי בושת רובם ישראלים יהודים, ובהם חילונים, דתיים וחרדים¹⁶. הם מחזיקים במגוון מקצועות, החל מאנשי עסקים וכלה בחיילים ובשוטרים¹⁷.
- טרנדים חדשים: **בין הלקוחות יש גם בני נוער** בגילאי 13-14¹⁸.
- **בני נוער במעגל הזנות: הצרכנים הם גברים**¹⁹.
- מתוך סקר שנערך, **רוב הנשאלים ראו את הנשים בזנות כקורבנות**²⁰.
- בכל אחת מהמדינות אשר ניסתה למסד את התופעה, גרם **מיסוד הזנות לעלייה ניכרת בזנות הלא חוקית**²¹!
- מתוך סקר שנערך, **רוב הנשאלים ענו כי הפללת הלקוחות תצמצם את תופעת הזנות** וכ-1/4 חשבו שהפללה תצמצם מאוד את התופעה²².

¹⁴ נעמי לבנקרון, "הגירשת וגם ירשת? מדינת ישראל והסחר בבני אדם: בין מאבק כלכלי לגזל שיטתי", דו"ח מוקד סיוע לעובדים זרים, 2007, בעמ' 10.

¹⁵ לבנקרון ודהאן, "אשה עוברת לסוחר: סחר נשים בישראל", מוקד סיוע לעובדים זרים, "אשה לאשה" - מרכז פמיניסטי חיפה, ומרכז אדוה, 2003. הנתון מבוסס על נתונים של נשים נסחרות לבד ולא לוקחת בחשבון את הנשים האחרות בזנות ו/או זנות רחוב.

¹⁶ מנתונים שאסף "מוקד לסיוע עובדים זרים" בשנים 2000-2003.

¹⁷ שם הערה 2.

¹⁸ יונתן ארליך, "הלקוחות של תעשיית המין", מרכז מחקר ומידע של הכנסת, 2005 בעמ' 2-3.

¹⁹ דברי ציפי נחשון-גליק, מפקחת ארצית לטיפול באלימות במשפחה, משרד הרווחה, ישיבת הוועדה לקידום מעמד האישה בכנסת מיום 21.6.2006.

²⁰ מתוך ממצאי סקר דעת קהל בנושא הפללת הלקוח בשירותי מין, מרכז מחקר ומידע של הכנסת, 11.10.07 עמ' 5.

²¹ בעניין העלייה בהולנד: ראו Daley s. (2001) *No Rights for Dutch Prostitutes but No Gain*, New York Times August 2002: A1, לפיו מאז מיסוד בשנת 2000, הייתה עלייה של 25% בתעשיית המין בכלל. באותן שנים הייתה גם עלייה דרמטית של 300% בבני נוער בזנות (Tiggerloven (2001) *Fact Sheet on Government Bill 1997/98:55*). ראו גם: Bureau NRM (2002) *Trafficking in Human Beings: First Report of the Dutch National Rapporteur*, The Hague 2002.

²² נפרדים דיווחו על עלייה במספר נשים הנסחרות מאז החקיקה שמיסדה את הזנות. בעניין העלייה במדינת אוסטרליה: ראו Sullivan and Jeffreys (2001) *Legalizing Prostitution is Not the Answer* לפיו מספר בתי הבושת האסורים באזורים שמיסדו את הזנות עלה פי שלוש מאז המיסוד.

הנשים השקופות

- רובן המכריע של קורבנות הזנות, גדלו ב**סביבה אלימה** ועברו **התעללויות קשות בתוך התא המשפחתי**.²³
- בין 70%-90% מהנשים בזנות עברו **התעללות מינית** בילדותן ובכלל זה **גילוי עריות**.²⁴
- רבות מהעוסקות בזנות גדלו במשפחות לא מתפקדות, ושיעור ניכר מהן דיווחו על **בריחות מהבית** קודם לעיסוק בזנות.²⁵
- רבות מהעוסקות בזנות משתמשות ב**סמים** כדי להקל עליהן את העיסוק, **הסמים משמשים אמצעי ליצירת ניתוק בין הגוף לתודעה**.²⁶
- רוב הנשים לא פנו לעסוק בזנות מתוך בחירה, אלא מתוך **כפייה של הסרסור או של הבעל המשמש כסרסור**. במקרים אחרים הפנייה לזנות נעשית מתוך **מצוקה כלכלית** והעדר אפשרויות תעסוקה אחרות.²⁷
- **נשים בזנות סובלות מנזקים פיזיים קשים**, כגון: הפלות חוזרות ונשנות, דימומים חיצוניים ופנימיים, שטפי דם, קרעים באברי המין ובאזור האגן, מוות ממנות יתר, מוות מאלימות, ורצח.²⁸
- מחקרים מראים כי **שכיחות מחלות המין הכרוניות בקרב הנשים בזנות גבוהה** וכן ישנם אחוזים גבוהים של תחלואה בתסמונת הכשל החיסוני הנרכש (איידס HIV), דלקת כבד נגיפית B וכו'.²⁹
- **נשים בזנות סובלות מנזקים נפשיים קשים**: מחקרים העלו שכיחות גבוהה (בשיעור העולה עשרות מונים על השכיחות באוכלוסיה הכללית) של הפרעות פוסט טראומטיות, ניתוק בין גוף לנפש ושיכחון (אמנזיה), והפרעות חרדה ודיכאון בקרב נשים בזנות.³⁰
- לרוב, נשים שמנסות לעזוב את הזנות **נתקלות בתגובה אלימה**.³¹

²³ אמילאה קאופמן, "מהי הזנות- תובנה לתוך קהילת הנשים בזנות", דו"ח מכון תודעה, 2005, בעמ' 3.

²⁴ אורלי לוטן, הזנות בישראל- סקירת התופעה ויחס הממסד אליה, מסמך רקע בנושא מטעם מרכז מחקר ומידע של הכנסת, מוגש לוועדה לקידום מעמד האישה, 2006, בעמ' 1.

²⁵ שם.

²⁶ שם.

²⁷ ענת גור, "חוויתן של נשים שעסקו בזנות רחוב בישראל", תקציר מחקר, 2004. הוגש לוועדה לקידום מעמד האישה לקראת דיון בנושא הזנות בישראל והתעלמות הממסד ביוני 2006; עדי עוז, "נשים אובדות", העיר, 9 ביוני 2006.

²⁸ מתוך ראיון עם ד"ר מושב מקליניקת לוינסקי 108 של משרד הבריאות, בתוך אמילאה קאופמן, "מהי הזנות-תובנה לתוך קהילת הנשים בזנות", דו"ח מכון תודעה, 2005, בעמ' 5.

²⁹ נשים בזנות סובלות מאחוז גבוה של מחלות מין כרוניות כמו: זיבה (גונוריאה), עגבת (סיפיליס), כלמידיה, הרפס, טריכומונאס, דלקות וגינאליות (BV) ויבלות באברי המין (קונדילומה). וכן ישנן אחוזים גבוהים של תחלואה בסרטן צוואר הרחם. מתוך ראיון עם ד"ר מושב מקליניקת לוינסקי 108 של משרד הבריאות, בתוך אמילאה קאופמן, "מהי הזנות-תובנה לתוך קהילת הנשים בזנות", דו"ח מכון תודעה, 2005, בעמ' 5.

³⁰ ענת גור, יועצת ארצית לשיקום אסירות, הרשות לשיקום האסיר, וציפי נחשון-גליק, מפקחת ארצית – אלימות במשפחה, משרד הרווחה, "הצעה לתוכנית טיפול בבעיית הזנות בישראל", מאי 2006.

³¹ ענת גור, "חוויתן של נשים שעסקו בזנות רחוב בישראל", תקציר מחקר, 2004. הוגש לוועדה לקידום מעמד האישה לקראת דיון בנושא הזנות בישראל והתעלמות הממסד ביוני 2006

היבטים כלכליים

- לקוחות משלמים בין 150 ₪ ל- 300 ₪ לביקור בבית בושת. תעשיית הזנות מגלגלת לפחות **2.4 מיליארד ₪ בשנה**. כסף זה **מגיע לכיסם של סרסורים ולסוחרים** אשר אינם מדווחים על ההכנסות: הפסק נקי של כ-מיליארד ₪ בשנה לרשות המיסים!³²
- רשויות המיסים דיווחו על גבייה של 450,000 ₪ בלבד מפשיטות על בתי בושת במהלך תקופה של שנתיים וחצי³³.
- תעשיית המין תומכת בתופעות עברייניות חמורות אחרות, ובראשם תעשיית הסחר בסמים. עלות הפשיעה בישראל בכל אחת מחמש שנים האחרונות מוערכת **ב-30 עד 40 מיליארד ₪** לשנה³⁴, כולל הוצאה של סכומים אדירים עבור ניהול בתי הסוהר.
- התופעה מעודדת צריכת סמים ואלכוהול בקרב הקורבנות, הסרסורים והלקוחות. המדינה מוציאה סכומים ניכרים לממן תוכניות גמילה³⁵.
- בנוסף, מדינת ישראל מקציבה סכומי עתק לשם שמירה על בריאות הציבור. תעשיית המין הינה גורם ישיר בהפצת מחלות זיהומיות כולל מחלת האיידס³⁶. עלות החזקתו של חולה איידס עם טיפול תרופתי בביה"ח תל השומר הינה **2,900 ₪ ליום**³⁷!
- נשים שיוצאות ממעגל הזנות סובלות מבעיות פיזיות ונפשיות חמורות ונזקקות לטיפול רפואי יקר. לפי המחקרים כ-1/3 מהן נשארות עם נכות נפשית כרונית וממונות על ידי קצבאות סעד³⁸.
- לעומת זאת, **הפללת לקוחות תכניס כסף לקופת המדינה!** מדינות המפלילות את לקוחות הזנות מכניסות כסף לקופת המדינה מקנסות, לדוגמא:

- **בשבדיה** העונשים נעים **מקנס שווה ערך להכנסה מ-50 ימי עבודה ועד מאסר לתקופה של עד שישה חודשים**³⁹.
- **בארה"ב**⁴⁰ **הקנסות הנעים בין \$200**⁴¹ **ל-\$25,000**⁴² **דולר ללקוח**. בנוסף, ננקטים אמצעים שונים כנגד לקוחות ובהם: החרמת כלי רכב, פרסום שמות הלקוחות בעיתונות ועוד.

³² "מבחינה מיסויית נקייה נטולת רגש, אנחנו לא מקבלים את המס מהפעילות הזאת". דברי תרצה גורטלר, מנהלת מחלקת שומה וביקורת, רשות המיסים בישראל, בישיבת ועדת משנה למאבק בסחר בנשים מיום 16.5.07, עמ' 15.

³³ דברי דורון ארבל, סמנכ"ל בכיר להקירות מודיעין סמים ותפיסות, רשות המיסים בישיבת ועדת משנה למאבק בסחר בנשים מיום 16.5.07 עמ' 13.

³⁴ מתוך ראיון עם מפכ"ל המשטרה רב ניצן דוד כהן שפורסם בכתבה "המפכ"ל: ארגוני פשיעה חודדים לרשויות" מעיתון The Marker כתבה מיום 3.4.08.

³⁵ Joe Parker, How Prostitution Works בתוך <http://www.prostitutionresearch.com/parker-how.html>

³⁶ ברוך לוי ויוסי זולפן, הטיפול בחולי איידס, מכתב מהמרכז למחקר ומידע של הכנסת לחה"כ אריה אלדד, 2004, עמ' 4, בתוך <http://www.knesset.gov.il/mmm/data/docs/m01006.doc>

³⁷ Joe Parker, How Prostitution Works בתוך <http://www.prostitutionresearch.com/parker-how.html>

³⁸ Research Service, Swedish Parliament, Sex Industry and Prostitution, June 21st 2004

³⁹ לקוחותיה של תעשיית המין, מסמך רקע בנושא מטעם מרכז מחקר ומידע של הכנסת, מוגש לח"כ זהבה גלאון, 2004, בעמ' 8.

⁴⁰ West Group, West's Encyclopedia of American Law, 1997, Volume 8

⁴¹ חוקי מדינת סאות' קרוליינה, פורסם באתר <http://www.prostitutionprocon.org/law.htm> כניסה ביום 30.4.08. במדינת ווסט יורג'יניה, החוק קובע קנס נמוך יותר לעבירה ראשונה אך מטילים את הקנס נמוך זה בנוסף על עונש מאסר.

⁴² חוקי מדינת אילינוי, פורסם באתר <http://www.prostitutionprocon.org/law.htm> כניסה ביום 30.4.08.

המטה למאבק בסחר בנשים, פרויקט של עמותת עצום וכבירי נבו קידר, עו"ד

התוצאות החיוביות של ההפלה

- בעקבות יישום החוק בשבדיה פחת מספר הזונות ברחוב בכמחצית, מספר הלקוחות פחת בכ-80%, ונשים זרות העוסקות בזנות נעלמו כמעט לחלוטין מן הרחובות.⁴³
- ממרכז המחקר בפרלמנט של שבדיה נמסר כי כבר בשנה הראשונה של יישום החוק חלה ירידה משמעותית במספר הזונות ברחובות שלוש הערים הגדולות.⁴⁴
- מדינות דמוקרטיות מוכרות בעולם בחרו להפיל את לקוחות הזנות וביניהן: שבדיה, כל מדינות ארה"ב⁴⁵, איטליה, אירלנד, קנדה, צרפת⁴⁶ ועוד⁴⁷.

סיכום

תעשיית המין בישראל מגלגלת מיליארדי שקלים בשנה, המגיעים ישירות לפושעים מסוכנים כאשר הקהילה והמדינה משלמות על הנזק. הכסף שמושקע בטיפול בתעשיית המין יכול היה לממן בתי עסק נורמטיביים ולתמוך בצמיחת המדינה. במקום זאת, הוא הולך לכיסים של עבריינים ופושעים, הסרסורים ומנהלי תעשיית המין, אשר מנצלים את קורבנות הזנות והסחר בנשים ואת העם כולו.

חייבים לשים קץ לעניין! בלי ביקוש אין היצע - חייבים להפיל את הלקוחות!

⁴³ Ingmarie Froman, Swedish Institute, Sweden's fight against trafficking in women May 14th 2003, בתוך דפנה סחייק, הפללת לקוחותיה של תעשיית המין, מסמך רקע בנושא מטעם מרכז מחקר ומידע של הכנסת, מוגש לח"כ זהבה גלאון, 2004, בעמ' 8.

⁴⁴ למשל בערים כמו שטוקהולם וגטנבורג פחת מספרן מ-20-30 זונות בלילה ל-1-3 בלילה. Research Service, Swedish Parliament, Sex Industry and Prostitution, June 21st 2004, בתוך דפנה סחייק, הפללת לקוחותיה של תעשיית המין, מסמך רקע בנושא מטעם מרכז מחקר ומידע של הכנסת, מוגש לח"כ זהבה גלאון, 2004, בעמ' 8.

⁴⁵ למעט מספר מחוזות במדינת ניואדה.

⁴⁶ במדינות קנדה וצרפת, ניסיון קניית מין במקום ציבורי הינו אסור.

⁴⁷ מתוך A Summary of the Prostitution Regulations in EU Member States פורסם באתר של הפרלמנט האירופאי: <http://www.europarl.europa.eu>, כניסה ביום 6.5.08, ראו גם דפנה סחייק, הפללת לקוחותיה של תעשיית המין, מסמך רקע בנושא מטעם מרכז מחקר ומידע של הכנסת, מוגש לח"כ זהבה גלאון, 2004.

המטה למאבק בסחר בנשים, פרויקט של עמותת עצום וכבירי נבו קידר, עו"ד